

Motion till riksdagen 2019/20:1598

av **Solveig Zander (C)**

GBS-test vid graviditet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa obligatoriskt test av GBS för blivande mödrar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

GBS, grupp B-streptokocker, finns i tarmfloran hos människor och ger inga egentliga besvär eller symptom. Personer, både kvinnor och män, kan således ha detta utan att känna till det, vilket är det vanliga. GBS kan hittas i urinen, vaginan eller på livmodertappen. Det betyder att om den gravida kvinnan bär på GBS kan det smitta barnet vid en förlossning eller också i livmodern. Det senare är mycket ovanligt. Om barnet smittas kan det leda till livshotande tillstånd.

Av de fem barn som för ca 1 år sedan föddes med smittan, har fyra avlidit. Barnet kan få lunginflammation, blodförgiftning och hjärnhinneinflammation, syn- och hörselskador och utvecklingsstörning. Det vanligaste är att barnet insjuknar direkt vid födseln eller inom någon dag men det kan också ske senare.

Enligt Socialstyrelsen rekommenderas förebyggande behandling inför förlossningen. Men testet som ska visa om kvinnan bär på GBS tas bara vid misstanke om förekomst av GBS. Det framkommer i Folkhälsomyndighetens rekommendationer att mödrahälsovården ska identifiera kvinnor med risk för att föda GBS-smittade barn. Kännedomen om GBS är bristfällig. Det är med andra ord inte ett obligatoriskt test, trots att det kan ge barnet stora och livslånga skador och ännu värre vara livshotande och sluta med dödsfall.

I Sverige uppskattas omkring 120 nyfödda årligen drabbas av tidigt debuterande GBS-infektion, i samband med födseln, varav omkring 5 procent avlider, framkommer det i Socialstyrelsens publikationer. Man beräknar att detta drabbar 1 barn på cirka 2 000 födslar, skriver Folkhälsomyndigheten. Riskfaktorer kan variera och otydligheten om ifall man ska testa är stor. Det är fruktansvärt då skadorna på barnet är mycket svåra.

Det är hög tid att uppdatera riktlinjerna och det borde i Sverige i likhet med andra länder, exempelvis Finland, bli obligatoriskt att göra ett test. Det ska inte vara ett enda barn som avlider eller får svåra komplikationer av något som man inom vården har kunnat förhindra. Testet är dessutom smärtfritt och genom en penicillinkur och antibiotikadropp under förlossningen kan man motverka skador på barnet.

Föräldrar som föder barn med GBS plågas oerhört av alla behandlingar, all ovisshet om barnets tillstånd, vilka men som sjukdomen kan ge och alla kontakter med vården. Syskon drabbas av att föräldrarna, förtvivlade, deras frånvaro då de är på sjukhuset, är oroliga, icke närvarande och inte har möjlighet att ta del av syskonens vardag.

I Nu-sjukvården, i februari i år, publicerades rekommendationer till hantering av GBS-test. Någon rekommendation av obligatorium fanns inte nämnt. Det trots att den dåvarande AT-läkaren Emma Tham redan 2006 skrev på SvD Brännpunkt om hur hennes son Sebastian dog kort efter förlossningen. Emma Tham undrade varför sker inte allmän provtagning av bakterien GBS vid förlossningar? Hon skrev också att ett antal barn skulle kunna räddas till liv och hälsa om GBS-test infördes i Sverige. Då fanns det redan i USA, Storbritannien och Spanien. Nu har vi Finland som det närmaste exemplet på att GBS-test är obligatoriskt. Det är hög tid med obligatorium även i Sverige för under förra året känner jag till fyra barn som avled. Det är fyra barn för många och det hade troligen kunnat förhindras.

Solveig Zander (C)